

Jeugdautoriteit
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Jaarverslag 2019

Inhoud

- Voorwoord
- Opvangen
- Voorkomen
- Signaleren
- Ontwikkelagenda
- Vooruitblik

Voorwoord

Het ministerie van VWS heeft per 1 januari 2019 de Jeugdautoriteit (JA) ingesteld. Deze heeft de taak de continuïteit van de jeugdhulp, jeugdbescherming en jeugdreclassering te bewaken. Het eerste jaar stond in belangrijke mate in het teken van de oprichting en inrichting van de JA. Daarnaast is veel energie gestoken in het acteren in (grotendeels) vertrouwelijke en niet zelden complexe casuïstiek.

Voorliggende rapportage schetst een beeld van de werkzaamheden van de JA en dient als een beknopte verantwoording van de inspanningen. Vanwege de ontwikkelfase waarin de JA zich bevindt, is (anders dan de laatste rapportage van de TAJ) deze rapportage beperkt van omvang. Het idee is de rapportage de komende jaren inhoudelijk stapsgewijs mee te laten groeien met de verdere ontwikkeling (van het takenpakket) van de JA.

De JA heeft haar taken in 2019 verricht met een relatief kleine doch kwalitatief hoogwaardige bezetting van ongeveer 11 personen en een apparaatsbudget van rond de 1,2 miljoen Euro.

In 2019 is met de verrichte activiteiten een stevig fundament gelegd voor een verdere uitbouw van de JA die door alle partijen wordt gedragen. De inhoud van deze toekomstige ontwikkeling (de zogenaamde ontwikkelagenda) maakt onderdeel uit van het traject dat zijn beslag moet vinden in de brief die de minister voornemens is om in maart 2020 naar de Kamer te zenden. De inzet van dit proces is mede ingegeven door de motie Voordewind en erop gericht de Jeugdautoriteit een stevigere positie te geven. De in 2019 opgezette organisatie wordt hiertoe in 2020 verder ingericht, uitgebouwd en geprofessionaliseerd. Uitgangspunt daarbij blijft evenwel het werken met een kleine maar hoogwaardige vaste kern, die naar behoefte wordt aangevuld met hoogwaardige externe kennis die op afroepbasis beschikbaar is.

mr. drs. K.C. Schuurman
Directeur Jeugdautoriteit (a.i.)

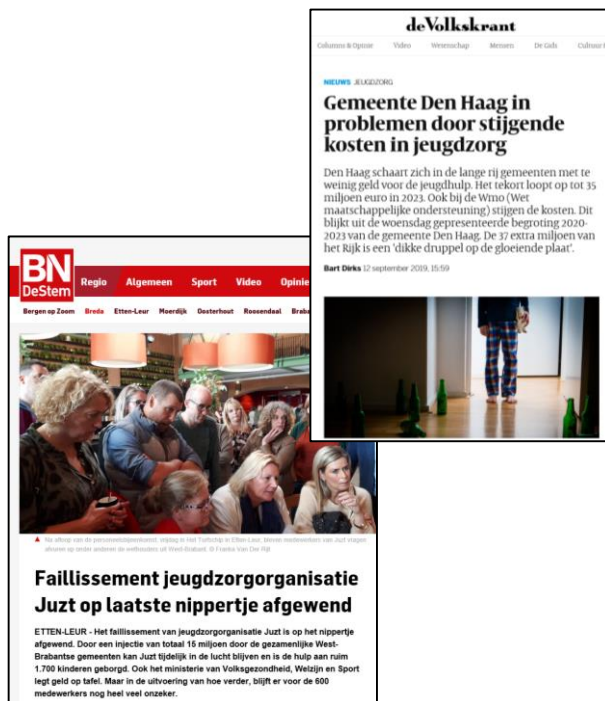
Opvangen

De belangrijkste rol voor de Jeugdautoriteit in 2019 was de 'brandweerfunctie'. Gedurende het jaar heeft de Jeugdautoriteit een aantal nog lopende subsidietrajecten van de voormalige Transitieautoriteit Jeugd (TAJ) afgehandeld. Daarnaast hebben er zich enkele nieuwe casussen aangediend, waarbij de Jeugdautoriteit een bemiddelende of soms monitorende rol heeft vervuld.

Met betrekking tot de behandeling van casuïstiek wordt gebruik gemaakt van een escalatieladder. In eerste instantie zijn de account-houdende (regio) gemeenten aan zet om ondersteuning te bieden. Als dat niet lukt, kan het OZJ worden ingeschakeld en daarna komt pas de Jeugdautoriteit aan bod. De Jeugdautoriteit kan escaleren naar het ministerie van VWS respectievelijk JenV en eventueel adviseren over een indeplaatsstelling door de minister. De escalatieladder maakt dat goede afstemming nodig is over het op- en afschalen tussen de treden. In de loop van 2019 is dit steeds beter gegaan en zijn de spelers rolvaster gaan acteren.

Vanaf januari 2019:

- 5 instellingen hebben zich gemeld bij de Jeugdautoriteit voor bemiddeling waarna een vooronderzoek is gestart. Van 2 instellingen is de bemiddeling inmiddels beëindigd, enerzijds omdat niet alle partijen open stonden voor bemiddeling of anderzijds omdat er op een andere wijze tot een oplossing is gekomen.
- onder de oude regeling van de TAJ zijn 7 subsidieaanvragen beoordeeld, van een advies voorzien door de Jeugdautoriteit en afgehandeld door VWS.

Voorkomen

Hoewel de meeste inzet in 2019 is gepleegd op het opvangen van problemen van discontinuïteit van jeugdzorg, is het de ambitie van de Jeugdautoriteit om meer naar 'de voorkant' te komen. In het kader van voorkomen is daarom een aantal activiteiten ondernomen.

Kruger heeft een rapportage opgesteld met een overzicht van saneringsmaatregelen. Deze maatregelen helpen om in een eerder stadium te kunnen interveniëren en om problemen zoals een faillissement te kunnen voorkomen.

EY heeft een onderzoek gedaan naar de financiële gezondheid van de belangrijkste jeugdhulpaanbieders. Daaruit bleek dat 37% van de aanbieders een hoge risicoscore heeft.

De Jeugdautoriteit heeft een bureau geselecteerd om onderzoek te doen naar de mogelijkheid een Early Warning Systeem op te zetten voor de jeugdhulpsector. Het onderzoek zal plaatsvinden in het eerste kwartaal van 2020.

Met de VNG en de ministeries van VWS en JenV is een vangnetregeling ontworpen. Zorgaanbieders met liquiditeitsproblemen kunnen hier een beroep op doen, mits zij een met gemeenten afgestemd continuïteitsplan kunnen overleggen en kunnen aantonen dat ze het geld binnen een jaar terugbetalen. Via een revolverend fonds is hiervoor gedurende de jaren 2020 en 2021 een bedrag van € 20 miljoen beschikbaar.

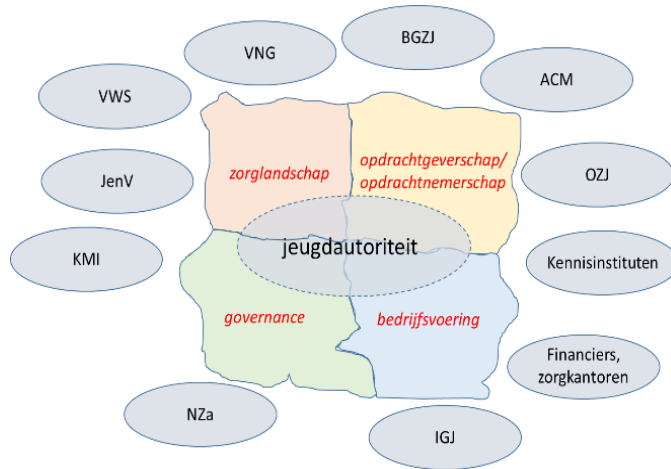
Signaleren

Op basis van de ervaringen in het afgelopen jaar, kunnen lessen worden geleerd en bepaalde ontwikkelingen worden gesignaleerd.

- De jeugdhulpsector staat onder druk, 37% van de aanbieders van cruciale jeugdhulp heeft een hoge risicoscore.
- Er is sprake van verbreding van de casuïstiek. Waar het in het verleden vaak om individuele instellingen ging met een probleem, zijn er nu soms ook vraagstukken die hele regio's betreffen of waarbij het gaat om issues die tussen regio's spelen.
- Problematiek bij aanbieders komt vaak in een laat stadium op tafel, waardoor oplossingen relatief moeilijk zijn. In de toekomst is vanuit de Jeugdautoriteit meer aandacht nodig voor signaleren en voorkomen van problemen.
- Bij veel van de casussen blijkt dat de governance en de bedrijfsvoering bij de betreffende aanbieders versterking behoeft. Voor een gezondere sector en een robuuster stelsel moet hieraan in de toekomst meer aandacht worden besteed.
- Gedurende 2019 is gebleken dat de escalatieladder tussen het OZJ, de Jeugdautoriteit en ministeries steeds beter wordt toegepast, waardoor er efficiënter en effectiever aan probleemoplossing wordt gedaan.

Ontwikkelagenda

De Jeugdautoriteit is opgericht voor een periode van 3 jaar. Toch is er reeds vanaf begin 2019 nagedacht over de vraag of er ook voor de langere termijn een vorm van permanent toezicht nodig zou zijn. Zo ja, wat zouden dan taken en bevoegdheden moeten zijn en waar worden deze belegd?

De Jeugdautoriteit heeft in de eerste helft van het jaar verschillende bijeenkomsten georganiseerd uitmondend in twee workshops in juli. Later in het jaar waren er wekelijkse bijeenkomsten met vertegenwoordigers van VWS, JenV, de VNG (gemeenten) en BGZJ (aanbieders). Daarnaast heeft de Jeugdautoriteit enkele kennissessies georganiseerd met vertegenwoordigers van onder meer de NZa, de Autoriteit Woningcorporaties, de IGJ, Rabobank Nederland en een aantal gemeenten.

De uitkomst hiervan is dat er vier risicogebieden zijn die aandacht behoeven:

1. Zorglandschap
2. Opdrachtgever-/opdrachtnemerschap
3. Governance
4. Bedrijfsvoering

Door de Kamerbrief over de stelselwijziging d.d. 7 november is de ontwikkelagenda in een stroomversnelling geraakt. Naar aanleiding daarvan is bovendien een motie aangenomen met een oproep aan de minister om in het voorjaar van 2020 met een voorstel te komen over de positionering en de bevoegdheden van de Jeugdautoriteit.

In december zijn door VWS in samenwerking met de Jeugdautoriteit voorstellen geformuleerd voor een toekomstige invulling. Begin 2020 zullen die met het veld worden besproken en zal de Tweede Kamer erover worden geïnformeerd.

Vooruitblik

De wijze waarop de Jeugdautoriteit de komende jaren invulling krijgt, hangt af van de richting die begin 2020 door de Tweede Kamer en de minister gekozen wordt. In elk geval zal de 'brandweerfunctie' binnen het stelsel nodig blijven. De Jeugdautoriteit zal zich ook in 2020 inzetten om ondersteuning te bieden bij dreigende discontinuïteit van cruciale jeugdhulp. Daarnaast zal extra aandacht worden besteed aan signaleren en opvangen.

Concreet zijn de volgende activiteiten voorzien:

- Continueren van ondersteuning bij lopende casuïstiek;
- Adviseren bij aanvragen met betrekking tot de vangnetregeling die op 1 januari 2020 in werking treedt;
- Met VWS, JenV, BGZJ en VNG invulling geven aan de ontwikkelagenda voor de Jeugdautoriteit;
- Uitvoeren onderzoek Early Warning Systeem en daaruit volgende ontwikkelactiviteiten;
- Follow up geven aan het onderzoek financiële gezondheid jeugdhulpaanbieders en een nieuw onderzoek laten uitvoeren;
- Interne organisatie versterken en professionaliseren;
- Expertfunctie nader invulling geven door bijvoorbeeld thematisch onderzoek, expertsessies en datamanagement.
- Samenwerking verdiepen met overige stakeholders zoals het OZJ, de IGJ en de NZa.
- 'Lessons learned' uit de casuïstiek meer systematisch inventariseren en delen.